

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

22. září 2022 *

„Řízení o předběžné otázce – Společná politika v oblasti azylu a přistěhovalectví – Směrnice Rady 2011/95/EU – Normy týkající se podmínek přiznávání postavení uprchlíka nebo statusu doplňkové ochrany – Odnětí postavení – Směrnice Rady 2013/32/EU – Společná řízení pro přiznávání a odnímání mezinárodní ochrany – Narušení národní bezpečnosti – Stanovisko specializovaného orgánu – Přístup ke spisu“

Ve věci C-159/21,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Fővárosi Törvényszék (Soud hlavního města Budapešti, Maďarsko) ze dne 27. ledna 2021, došlým Soudnímu dvoru dne 11. března 2021, v řízení

GM

proti

Országos Idegenrendészeti Főigazgatósága,

Alkotmányvédelmi Hivatal,

Terrorelhárítási Központ,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Arabadžev, předseda senátu, L. Bay Larsen (zpravodaj), místopředseda Soudního dvora, I. Ziemele, P. G. Xuereb a A. Kumin, soudci,

generální advokát: J. Richard de la Tour,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za GM B. Pohárnok, úgyvéd,
- za maďarskou vládu M. Z. Fehérem, R. Kissné Berta a M. M. Tátrai, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: maďarština.

- za českou vládu M. Smolkem a J. Vláčilem, jako zmocněnci,
- za nizozemskou vládu M. K. Bulterman a A. Hanje, jako zmocněnkyněmi,
- za Evropskou komisi A. Azéma, L. Grønfeldt a A. Tokárem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 28. dubna 2022,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 14 a 17 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (Úř. věst. 2011, L 337, s. 9), článků 4, 10, 11, 12, 23 a 45 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (Úř. věst. 2013, L 180, s. 60), jakož i článků 41 a 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).
- 2 Tato žádost byla podána v rámci žaloby podané GM, státním příslušníkem třetí země, proti rozhodnutí Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (Národní generální ředitelství cizinecké policie, Maďarsko, dále jen „generální ředitelství“), kterým mu bylo odňato postavení uprchlíka a odmítnuto přiznání statusu doplňkové ochrany.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2011/95

- 3 Článek 2 písm. d) a f) směrnice 2011/95 zní takto:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

- d) ‚uprchlíkem‘ státní příslušník třetí země, který se v důsledku oprávněných obav před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů nachází mimo zemi své státní příslušnosti a je neschopen přijmout, nebo vzhledem ke shora uvedeným obavám odmítá ochranu dotyčné země, nebo osoba bez státní příslušnosti, která se ze stejných shora uvedených důvodů nachází mimo zemi svého dosavadního pobytu, která vzhledem ke shora uvedeným obavám se tam nechce nebo nemůže vrátit a na kterou se nevztahuje článek 12;

[...]

f) ‚osobou, která má nárok na doplňkovou ochranu‘ státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, která nesplňuje podmínky pro uznání za uprchlíka, ale u které existují závažné důvody se domnívat, že pokud by se vrátila do země svého původu, nebo v případě osoby bez státní příslušnosti do země svého dosavadního pobytu, byla by vystavena reálné hrozbě, že utrpí vážnou újmu uvedenou v článku 15, a na kterou se nevztahuje čl. 17 odst. 1 a 2, přičemž tato osoba nemůže nebo vzhledem ke shora uvedené hrozbě nechce přijmout ochranu dotyčné země;

4 Článek 12 této směrnice vymezuje případy vyloučení z postavení uprchlíka.

5 Článek 14 odst. 4 písm. a) uvedené směrnice stanoví:

„Členské státy mohou odejmout, ukončit nebo zamítnout prodloužení platnosti postavení přiznaného uprchlíkovi vládním, správním, soudním nebo kvazisoudním orgánem, jestliže

a) existují dostatečné důvody k tomu, aby byl považován za nebezpečí pro bezpečnost členského státu, v němž se nachází.“

6 Článek 17 odst. 1 písm. b) a d) téže směrnice uvádí:

„Státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti nemají nárok [jsou vyloučeni z nároku] na doplňkovou ochranu, existují-li vážné důvody se domnívat, že:

[...]

b) se dopustili vážného zločinu;

[...]

d) představují nebezpečí pro společnost nebo pro bezpečnost členského státu, ve kterém se nachází.“

Směrnice 2013/32

7 Body 16, 20, 34 a 49 odůvodnění směrnice 2013/32 znějí takto:

„(16) Je důležité, aby rozhodnutí o všech žádostech o mezinárodní ochranu byla přijímána na základě skutkových okolností a v prvním stupni orgány, jejichž pracovníci mají patřičné znalosti nebo jejichž pracovníkům bylo poskytnuto potřebné školení v oblasti mezinárodní ochrany.

[...]

(20) Za přesně stanovených okolností, z nichž je zřejmé, že žádost bude shledána neopodstatněnou, nebo pokud existují závažné obavy týkající se národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku, by měly mít členské státy možnost urychlit řízení o posouzení žádosti, zejména zavedením kratších avšak přiměřených lhůt pro některé procesní úkony, aniž by tím bylo dotčeno provedení přiměřeného a úplného posouzení a účinný přístup žadatele k základním zásadám a zárukám stanoveným touto směrnicí.

[...]

(34) Postupy pro posouzení potřebnosti mezinárodní ochrany by měly příslušným orgánům umožnit řádné posouzení žádosti o mezinárodní ochranu.

[...]

(49) Pokud jde o odnětí postavení uprchlíka nebo statusu doplňkové ochrany, měly by členské státy zajistit, aby osoby požívající mezinárodní ochrany byly řádně informovány o možnosti opětovného posouzení jejich postavení a měly možnost předložit své stanovisko dříve, než orgány přijmou odůvodněné rozhodnutí o odejmutí jejich postavení.“

8 Článek 2 písm. f) této směrnice stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

f) ‚rozhodujícím orgánem‘ kvazisoudní nebo správní orgán členského státu příslušný k posuzování žádostí o mezinárodní ochranu a příslušný k přijímání rozhodnutí v prvním stupni v těchto případech.“

9 Článek 4 odstavce 1 až 3 uvedené směrnice zní:

„1. Členské státy určí pro všechna řízení rozhodující orgán příslušný k přiměřenému posuzování žádostí podle této směrnice. Členské státy zajistí, aby měl tento orgán pro plnění svých úkolů podle této směrnice k dispozici přiměřené prostředky, jakož i pracovníky s odpovídající kvalifikací.

2. Členské státy mohou stanovit, že pro následující činnosti je příslušný jiný orgán, než který je uveden v odstavci 1:

a) zpracování žádostí podle nařízení [Evropského parlamentu a Rady] (EU) č. 604/2013 [ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (Úř. věst. 2013, L 180, s. 31)] a

b) udělení nebo zamítnutí povolení ke vstupu v rámci řízení podle článku 43 za podmínek v něm stanovených a na základě odůvodněného stanoviska rozhodujícího orgánu.

3. Členské státy zajistí, aby pracovníci rozhodujícího orgánu uvedení v odstavci 1 byli řádně vyškoleni. Za tímto účelem členské státy poskytnou příslušná školení [...]. Členské státy také zohlední příslušná školení stanovená a vypracovaná Evropským podpurným úřadem pro otázky azylu. Osoby, jež provádějí s žadatelem pohovor podle této směrnice, musejí mít obecné znalosti

o problémech, které by mohly nepříznivě ovlivnit schopnost žadatele absolvovat pohovor, jako jsou známky toho, že žadatel mohl být v minulosti mučen.“

10 Článek 10 odstavce 2 a 3 téže směrnice upřesňuje:

„2. Při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu rozhodující orgán nejprve určí, zda žadatelé splňují podmínky pro uznání za uprchlíka, a pokud tomu tak není, zda mají nárok na doplňkovou ochranu.

3. Členské státy zajistí, aby rozhodující orgán rozhodl o žádostech o mezinárodní ochranu po přiměřeném posouzení. Za tímto účelem členské státy zajistí, aby:

[...]

d) pracovníci, kteří posuzují žádosti a rozhodují o nich, měli v případě potřeby možnost konzultovat s odborníky konkrétní záležitosti, jako například otázky týkající se zdraví, kultury, náboženství, dětí nebo pohlavní identity.“

11 Článek 11 odst. 2 směrnice 2013/32, nadepsaný „Požadavky na rozhodnutí rozhodujícího orgánu“, zní takto:

„Členské státy rovněž zajistí, aby v případě zamítnutí žádosti, pokud jde o postavení uprchlíka nebo status doplňkové ochrany, bylo rozhodnutí po skutkové a právní stránce odůvodněno a aby byla písemně poskytnuta informace o opravných prostředcích proti zamítavému rozhodnutí.

[...]“

12 Článek 12 této směrnice stanoví několik záruk pro žadatele.

13 Článek 23 odst. 1 uvedené směrnice uvádí:

„Členské státy zajistí, aby právní zástupce nebo jiný poradce, který je k této činnosti oprávněn podle vnitrostátního práva a který v souladu s vnitrostátním právem žadateli o mezinárodní ochranu pomáhá nebo ho zastupuje, měl přístup k informacím uvedeným ve spisu žadatele, na základě kterých je nebo bude rozhodnuto.

Členské státy mohou učinit výjimku, pokud by vyzrazení [zpřístupnění] informací nebo zdrojů ohrozilo bezpečnost státu, bezpečnost organizací nebo osob poskytujících informace nebo bezpečnost osob, jichž se informace týkají, nebo pokud by byly ohroženy zájmy šetření v souvislosti s posuzováním žádostí o mezinárodní ochranu příslušnými orgány členských států nebo mezinárodní vztahy členských států. V těchto případech členské státy:

a) zpřístupní takové informace nebo zdroje orgánům uvedeným v kapitole V a

b) stanoví ve vnitrostátním právu postupy, které zaručí dodržování práva žadatele na obhajobu.

Pokud jde o písmeno b), mohou členské státy zejména povolit přístup k informacím nebo zdrojům právnímu zástupci nebo poradci, který podstoupil bezpečnostní prověrku, pokud jsou informace podstatné pro posouzení žádosti nebo pro přijetí rozhodnutí o odnětí mezinárodní ochrany.“

14 Článek 45 téže směrnice stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby v případech, kdy příslušný orgán zvažuje [...] odejmout státnímu příslušníku třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti status mezinárodní ochrany, měla dotyčná osoba tyto záruky:

- a) je písemně informována o tom, že příslušný orgán znovu posuzuje, zda ji lze považovat za osobu požívající mezinárodní ochrany, a o důvodech tohoto nového posuzování a
- b) má příležitost, aby při osobním pohovoru [...] uvedla důvody, proč by jí neměl být status mezinárodní ochrany odňat.

[...]

3. Členské státy zajistí, aby rozhodnutí příslušného orgánu o odnětí statusu mezinárodní ochrany bylo sděleno písemně. Rozhodnutí musí obsahovat skutkové a právní odůvodnění a písemné poučení o možnosti podat opravné prostředky.

4. Jakmile příslušný orgán vydá rozhodnutí o odnětí statusu mezinárodní ochrany, použije se rovněž článek 20, článek 22, čl. 23 odst. 1 a článek 29.

5. Odchylně od odstavců 1 až 4 tohoto článku mohou členské státy rozhodnout, že mezinárodní ochrana ze zákona zaniká, pokud se osoba požívající mezinárodní ochrany jednoznačně zřekla toho, aby byla za osobu požívající mezinárodní ochrany uznávána. Členský stát může rovněž stanovit, že status mezinárodní ochrany ze zákona zaniká, pokud se osoba požívající mezinárodní ochrany stala státním příslušníkem tohoto členského státu.“

15 Článek 46 odst. 1 směrnice 2013/32, který je obsažen v kapitole V této směrnice, nadepsané „Řízení o opravném prostředku“, zní takto:

„Členské státy zajistí, aby měl žadatel o mezinárodní ochranu právo na účinný opravný prostředek před soudem proti:

- a) rozhodnutí o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, včetně rozhodnutí:
 - i) o tom, že je žádost nedůvodná, pokud jde o postavení uprchlíka nebo statusu doplňkové ochrany,

[...]

- c) rozhodnutí o odnětí statusu mezinárodní ochrany podle článku 45.“

Maďarské právo

16 Ustanovení § 57 odst. 1 a 3 menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (zákon č. LXXX z roku 2007 o právu na azyl) stanoví:

„1. V řízeních upravených tímto zákonem vydává specializovaný orgán stanovisko ke zvláštním otázkám, jejichž posouzení spadá do jeho působnosti v rámci správního řízení.

[...]

3. Orgán příslušný v azylových věcech se nesmí odchýlit od stanoviska vydaného specializovaným státním orgánem, pokud rozhodnutí o obsahu tohoto stanoviska nespadá do jeho působnosti.

[...]“

17 Ustanovení § 11 minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény (zákon č. CLV z roku 2009 o ochraně utajovaných informací) stanoví:

„1. Dotčená osoba je oprávněna získat přístup ke svým osobním údajům považovaným za národní utajované informace, a to na základě povolení k přístupu vydaného orgánem oprávněným rozhodovat o utajení, aniž musí podstoupit osobní bezpečnostní prověrku. Dříve než dotčená osoba získá přístup k národním utajovaným informacím, je povinna učinit písemné prohlášení o důvěrnosti a dodržet pravidla ochrany národních utajovaných informací.

2. Na žádost dotčené osoby orgán oprávněný rozhodovat o utajení rozhodne do 15 dnů o tom, zda přizná povolení k přístupu. Pokud přístup k informacím poškozuje veřejný zájem, který je důvodem k utajení, orgán oprávněný rozhodovat o utajení povolení přístupu odepře. Toto odepření povolení přístupu je orgán oprávněný rozhodovat o utajení povinen odůvodnit.

3. Bylo-li povolení přístupu odepřeno, může dotčená osoba napadnout zmíněné rozhodnutí správní žalobou. [...]“

18 Ustanovení § 12 odst. 1 tohoto zákona stanoví:

„Orgán odpovědný za správu utajovaných informací je oprávněn odepřít dotčené osobě přístup k jejím osobním údajům, pokud by výkon tohoto práva mohl ohrozit veřejný zájem, jenž byl důvodem pro utajení.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

19 V roce 2002 byl GM maďarským soudem odsouzen k trestu odnětí svobody za obchodování s omamnými látkami.

20 Během výkonu tohoto trestu GM podal v průběhu roku 2005 v Maďarsku žádost o azyl. V návaznosti na tuto žádost mu byl přiznán status „přijaté osoby“, o nějž pak v roce 2010 přišel.

21 Po podání nové žádosti o azyl bylo GM přiznáno postavení uprchlíka rozsudkem Fővárosi Törvényszék (Soud hlavního města Budapešti, Maďarsko) ze dne 29. června 2012.

22 Rozhodnutím ze dne 15. července 2019 generální ředitelství odňalo GM postavení uprchlíka a odmítlo mu přiznat status doplňkové ochrany, přičemž v jeho případě uplatnilo zásadu nenavracení. Toto rozhodnutí bylo přijato na základě neodůvodněného stanoviska vydaného Alkotmányvédelmi Hivatal (Úřad pro ochranu Ústavy, Maďarsko) a Terrorrelhárítási Központ (Ústřední úřad pro prevenci terorismu, Maďarsko) (dále společně jen „specializované orgány“), ve kterém tyto dva orgány dospěly k závěru, že pobyt GM ohrožuje národní bezpečnost.

23 GM podal proti tomuto rozhodnutí žalobu k předkládajícímu soudu.

- 24 Tento soud má nejprve pochybnosti o slučitelnosti maďarské právní úpravy týkající se přístupu k utajovaným informacím s článkem 23 směrnice 2013/32 a s různými ustanoveními Listiny.
- 25 Uvedený soud uvádí, že z judikatury Kúria (Nejvyšší soud, Maďarsko) vyplývá, že v situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, jsou procesní práva dotyčné osoby zaručena tím, že příslušný soud je za účelem posouzení legality rozhodnutí o mezinárodní ochraně oprávněn seznámit se s důvěrnými informacemi, na kterých je stanovisko specializovaných orgánů založeno.
- 26 Dotčená osoba ani její zástupce však podle maďarské právní úpravy nemají konkrétní možnost vyjádřit se k neodůvodněnému stanovisku těchto orgánů. I když je pravda, že mají právo podat žádost o přístup k důvěrným informacím týkajícím se této osoby, nemohou každopádně v rámci správního nebo soudního řízení použít důvěrné informace, ke kterým by jim byl poskytnut přístup.
- 27 Předkládající soud si dále klade otázku, zda je s unijním právem slučitelné pravidlo stanovené maďarským právem, podle kterého je generální ředitelství povinno vycházet z neodůvodněného stanoviska specializovaných orgánů, aniž samo může přezkoumat použití ustanovení o vyloučení ve věci, která mu byla předložena, takže své rozhodnutí může odůvodnit pouze odkazem na toto neodůvodněné stanovisko. Tento soud má totiž za to, že jednak tyto specializované orgány nesplňují podmínky uložené směrnicí 2013/32 pro provedení takového přezkumu, jakož i pro přijetí takového rozhodnutí, a jednak dotčené vnitrostátní pravidlo může bránit uplatnění procesních záruk vyplývajících z unijního práva.
- 28 Nakonec si uvedený soud klade otázku, do jaké míry lze při posuzování případného přiznání doplňkové ochrany po odnětí postavení uprchlíka zohlednit odsouzení za trestný čin, za který byl vykonán trest před 16 lety a který byl již znám orgánům, které přiznaly postavení uprchlíka, a který tyto orgány nezohlednily při zamítnutí přiznání tohoto postavení.
- 29 Za těchto podmínek se Fővárosi Törvényszék (Soud hlavního města Budapešti) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Musí být čl. 11 odst. 2, čl. 12 odst. 1 návětí a písm. d) a odst. 2, čl. 23 odst. 1 – zejména jeho druhý pododstavec, návětí a písm. b) – a čl. 45 odstavce 1 a 3 až 5 směrnice [2013/32] s přihlédnutím k článku 47 Listiny vykládány v tom smyslu, že stanoví, že v případě uplatnění výjimky související s důvodem národní bezpečnosti podle čl. 23 odst. 1 směrnice [2013/32] má vnitrostátní orgán členského státu, který přijal ve věci mezinárodní ochrany rozhodnutí o zamítnutí žádosti nebo odnětí statusu založené na důvodu národní bezpečnosti, a dále specializované orgány státu, které rozhodují o důvěrnosti informací, povinnost zajistit, aby bylo žadateli, uprchlíkovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany, případně jejich právnímu zástupci, zaručeno za všech okolností právo na přístup alespoň k podstatě důvěrných nebo utajovaných údajů a informací, z nichž vychází rozhodnutí založené na výše uvedeném důvodu, jakož i právo použít tyto informace či údaje v řízení vedoucím k vydání rozhodnutí?
- 2) V případě kladné odpovědi, co přesně se rozumí pojmem ‚podstata‘ důvěrných důvodů, na nichž je uvedené rozhodnutí založeno, při uplatnění čl. 23 odst. 1 – zejména jeho druhého pododstavce, návětí a písm. b) – směrnice [2013/32], posuzovaného ve světle článků 41 a 47 Listiny?

- 3) Musí být čl. 14 odst. 4 větvi a písm. a) a čl. 17 odst. 1 větvi a písm. d) směrnice [2011/95] a čl. 45 odst. 1 větvi a písm. a) a odstavce 3 a 4 směrnice [2013/32], jakož i bod 49 odůvodnění posledně uvedené směrnice, vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle níž odnětí postavení uprchlíka nebo osoby, která má nárok na doplňkovou ochranu, či vyloučení z tohoto postavení, vyplývá z neodůvodněného rozhodnutí založeného výlučně na automatickém odkazu na stanovisko, které je závazné a nepřipouští žádnou odchylku, jež vydaly specializované orgány státu a uvádí se v něm, že je ohrožena národní bezpečnost, přičemž toto stanovisko rovněž není odůvodněno?
- 4) Musí být body 20 a 34 odůvodnění a článek 4, čl. 10 odstavce 2 a 3 – zejména písm. d) – směrnice [2013/32], jakož i čl. 14 odst. 4 větvi a písm. a) a čl. 17 odst. 1 větvi a písm. d) směrnice [2011/95] vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle níž specializované orgány státu provádějí analýzu důvodu vyloučení a přijímají v tomto ohledu meritorní rozhodnutí v řízení, které není v souladu s hmotněprávními a procesními ustanoveními směrnice [2013/32] a směrnice [2011/95]?
- 5) Musí být čl. 17 odst. 1 větvi a písm. b) směrnice [2011/95] vykládán v tom smyslu, že brání vyloučení, které je odůvodněno okolností nebo trestným činem, které byly známy již před přijetím rozhodnutí nebo konečného rozsudku o přiznání postavení uprchlíka, avšak nepředstavovaly důvod vyloučení v souvislosti s přiznáním uvedeného postavení uprchlíka ani v souvislosti s doplňkovou ochranou?“

K předběžným otázkám

K první a druhé otázce

- 30 Podstatou první a druhé otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda čl. 11 odst. 2, čl. 12 odst. 1 a 2, čl. 23 odst. 1, jakož i čl. 45 odst. 1 a 3 až 5 směrnice 2013/32, s ohledem na články 41 a 47 Listiny, musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že pokud se rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu nebo o odnětí takové ochrany zakládá na informacích, jejichž zpřístupnění by ohrozilo národní bezpečnost dotčeného členského státu, dotyčná osoba nebo její poradce mohou mít přístup k těmto informacím pouze poté, co získají za tímto účelem povolení, není jim sdělena ani podstata důvodů, na nichž se taková rozhodnutí zakládají, a každopádně nesmějí použít informace, k nimž mohli mít přístup, pro účely správního nebo soudního řízení.
- 31 Úvodem je třeba zaprvé připomenout, že i když předkládající soud v první a druhé otázce odkazuje na čl. 11 odst. 2, čl. 12 odstavce 1 a 2, jakož i na čl. 45 odstavce 1, 3 a 5 směrnice 2013/32, tato ustanovení nejsou pro zodpovězení těchto otázek přímo relevantní, jelikož tyto otázky se týkají především podmínek přístupu k informacím založeným do spisu, což jsou podmínky vymezené v čl. 23 odst. 1 této směrnice.
- 32 Zadruhé čl. 45 odst. 4 směrnice 2013/32, uvedený v první otázce, musí být naproti tomu zohledněn pro účely odpovědi na první a druhou otázku, jelikož toto ustanovení upřesňuje, že čl. 23 odst. 1 této směrnice se použije na řízení o odnětí mezinárodní ochrany, jakmile příslušný orgán vydá rozhodnutí o odnětí této ochrany.

- 33 Z článku 45 odst. 4 uvedené směrnice tak vyplývá, že pravidla stanovená v čl. 23 odst. 1 této směrnice platí nejen pro řízení o posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, ale i pro řízení o odnětí této ochrany.
- 34 Zatřetí, pokud jde o článek 41 Listiny zmíněný předkládajícím soudem v druhé otázce, je třeba připomenout, že ze znění uvedeného článku jasně vyplývá, že není určen členským státům, nýbrž výlučně orgánům, institucím a jiným subjektům Evropské unie (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. listopadu 2020, Minister van Buitenlandse Zaken, C-225/19 a C-226/19, EU:C:2020:951, bod 33 a citovaná judikatura).
- 35 Článek 41 Listiny však vyjadřuje obecnou zásadu unijního práva, která se má použít na členské státy při uplatňování tohoto práva (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. listopadu 2020, Minister van Buitenlandse Zaken, C-225/19 a C-226/19, EU:C:2020:951, bod 34 a citovaná judikatura).
- 36 Tuto zásadu je tedy třeba zohlednit za účelem upřesnění povinností uložených členským státům při provádění čl. 23 odst. 1 této směrnice.
- 37 V tomto ohledu je třeba uvést, že čl. 23 odst. 1 první pododstavec směrnice 2013/32 stanoví, že členské státy zajistí, aby právní zástupce nebo jiný poradce, který je k této činnosti oprávněn podle vnitrostátního práva a který v souladu s vnitrostátním právem žadateli o mezinárodní ochranu pomáhá nebo ho zastupuje, měl přístup k informacím uvedeným ve spisu žadatele, na základě kterých je nebo bude rozhodnuto.
- 38 Článek 23 odst. 1 druhý pododstavec této směrnice však umožňuje členským státům odchýlit se od tohoto pravidla, pokud by zpřístupnění informací nebo zdrojů ohrozilo zejména bezpečnost státu nebo bezpečnost zdrojů.
- 39 V takovém případě musí členské státy v souladu s čl. 23 odst. 1 druhým pododstavcem písm. a) uvedené směrnice zpřístupnit tyto informace nebo zdroje soudům příslušným k rozhodování o legalitě rozhodnutí o mezinárodní ochraně a dále na základě čl. 23 odst. 1 druhého pododstavce písm. b) stanovit ve vnitrostátním právu postupy, které zaručí dodržování práva dotyčné osoby na obhajobu.
- 40 Jak uvedl generální advokát v bodech 44 a 45 svého stanoviska, první a druhá otázka se netýkají pravomocí svěřených příslušným soudům, ale dodržování práva dotyčné osoby na obhajobu, a v důsledku toho se týkají pouze výkladu povinnosti stanovené v čl. 23 odst. 1 druhém pododstavci písm. b) směrnice 2013/32.
- 41 V tomto ohledu je třeba uvést, že rozsah této povinnosti je upřesněn v čl. 23 odst. 1 třetím pododstavci této směrnice, podle kterého s ohledem na čl. 23 odst. 1 druhý pododstavec písm. b) této směrnice mohou členské státy zejména povolit přístup k informacím nebo zdrojům, jejichž zpřístupnění by ohrozilo bezpečnost státu, poradci dotyčné osoby, který podstoupil bezpečnostní prověrku, pokud jsou informace podstatné pro posouzení žádosti nebo pro přijetí rozhodnutí o odnětí mezinárodní ochrany.

- 42 Ze znění tohoto čl. 23 odst. 1 třetího pododstavce, a především z použití výrazu „zejména“ však jasně vyplývá, že zavedení postupu uvedeného v tomto ustanovení nepředstavuje jedinou možnost poskytnutou členským státům pro dosažení souladu s čl. 23 odst. 1 druhým pododstavcem písm. b) směrnice 2013/32, a že tedy členské státy nejsou povinny takový postup zavést.
- 43 Vzhledem k tomu, že směrnice 2013/32 nestanoví, jakým způsobem musí členské státy zajistit dodržování právo dotčené osoby na obhajobu, pokud je její právo na přístup ke spisu omezeno na základě čl. 23 odst. 1 druhého pododstavce této směrnice, je stanovení konkrétních procesních podmínek za tímto účelem na vnitrostátním právním řádu každého členského státu na základě zásady procesní autonomie členských států, avšak za podmínky, že nesmí být méně příznivé než ty, kterými se řídí obdobné situace vnitrostátní povahy (zásada rovnocennosti), a nesmí v praxi znemožňovat nebo nadměrně ztěžovat výkon práv přiznaných unijním právem (zásada efektivit) [obdobně viz rozsudky ze dne 4. června 2020, C. F. (Daňová kontrola), C-430/19, EU:C:2020:429, bod 34, a ze dne 9. září 2020, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Generální komisař pro uprchlíky a osoby bez státní příslušnosti) (Odmítnutí následné žádosti – Lhůta pro podání žaloby), C-651/19, EU:C:2020:681, bod 34 a citovaná judikatura].
- 44 Je třeba rovněž připomenout, že členské státy jsou při uplatňování unijního práva povinny zajistit dodržování jak požadavků vyplývajících z práva na řádnou správu, jak bylo uvedeno v bodě 35 tohoto rozsudku, tak práva na účinnou právní ochranu zakotveného v čl. 47 prvním pododstavci Listiny (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 19. prosince 2019, Deutsche Umwelthilfe, C-752/18, EU:C:2019:1114, bod 34, a ze dne 14. května 2020, Agrobet CZ, C-446/18, EU:C:2020:369, bod 43), které ukládají v průběhu správního řízení a v případném soudním řízení dodržování práva dotčené osoby na obhajobu [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 5. listopadu 2014, Mukarubega, C-166/13, EU:C:2014:2336, bod 45, a ze dne 11. března 2020, SF (Evropský zatýkácí rozkaz – Záruka vrácení do vykonávajícího státu), C-314/18, EU:C:2020:191, bod 58].
- 45 V tomto ohledu, pokud jde zaprvé o správní řízení, z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že dodržování práva na obhajobu předpokládá, že adresátovi rozhodnutí, které se citelně dotýká jeho zájmů, musí správní orgány členských států při přijímání opatření spadajících do působnosti unijního práva umožnit užitečně vyjádřit své stanovisko ke skutečnostem, na kterých správní orgán zamýšlí založit své rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 16. října 2019, Glencore Agriculture Hungary, C-189/18, EU:C:2019:861, bod 39, a ze dne 3. června 2021, Jumbocarry Trading, C-39/20, EU:C:2021:435, bod 31).
- 46 Cílem tohoto požadavku je v rámci řízení týkajícího se mezinárodní ochrany zejména umožnit rozhodujícímu orgánu, aby provedl s plnou znalostí věci individuální posouzení všech relevantních skutečností a okolností, což vyžaduje, aby osoba, jíž je rozhodnutí určeno, mohla opravit chybu nebo uplatnit takové skutečnosti týkající se její osobní situace, jež mohou ovlivnit, zda rozhodnutí bude, či nebude přijato nebo jaký bude mít obsah (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 9. února 2017, M, C-560/14, EU:C:2017:101, body 32 a 37, jakož i ze dne 26. července 2017, Sacko, C-348/16, EU:C:2017:591, bod 35).
- 47 Vzhledem k tomu, že uvedený požadavek nutně předpokládá, že tomuto adresátovi bude nabídnuta, v případě potřeby prostřednictvím poradce, konkrétní možnost seznámit se se skutečnostmi, na kterých správní orgán zamýšlí založit své rozhodnutí, má dodržování práva na

obhajobu za logický následek právo na přístup ke všem podkladům ve spise v průběhu správního řízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. října 2019, Glencore Agriculture Hungary, C-189/18, EU:C:2019:861, body 51 až 53 a citovaná judikatura).

- 48 Pokud jde zadruhé o soudní řízení, dodržení práva na obhajobu, které se vyžaduje zejména v řízeních týkajících se opravných prostředků v oblasti mezinárodní ochrany (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. července 2017, Sacko, C-348/16, EU:C:2017:591, bod 32), znamená, že žalobce má přístup nejen k důvodům rozhodnutí, které vůči němu bylo přijato, ale rovněž ke všem skutečnostem ve spisu, ze kterých správní orgán vycházel, aby mohl k těmto skutečnostem zaujmout stanovisko (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 4. června 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, bod 53, a ze dne 13. září 2018, UBS Europe a další, C-358/16, EU:C:2018:715, bod 61 a citovaná judikatura).
- 49 Kromě toho zásada kontradiktornosti, která je součástí práva na obhajobu zakotveného v článku 47 Listiny, znamená, že účastníci řízení musí mít právo seznámit se se všemi důkazy nebo vyjádřeními předloženými soudu, aby se k nim mohli vyjádřit a aby mohli ovlivnit jeho rozhodnutí (rozsudek ze dne 4. června 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, bod 55 a citovaná judikatura), což předpokládá, že osoba, které se týká rozhodnutí o mezinárodní ochraně, musí mít možnost seznámit se se skutečnostmi obsaženými ve spise, které má k dispozici soud, jenž má rozhodovat o opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí.
- 50 Vzhledem k tomu, že povinnost stanovená v čl. 23 odst. 1 druhém pododstavci písm. b) směrnice 2013/32 se použije pouze, pokud bylo právo dotyčné osoby na přístup ke spisu omezeno pro některý z důvodů uvedených v tomto ustanovení, je třeba připomenout, že právo na obhajobu není absolutní výsadou a že právo na přístup ke spisu, které je důsledkem tohoto práva, může být proto omezeno, na základě vyvažování práva na řádnou správu a práva na účinnou právní ochranu dotyčné osoby a dále zájmů uplatněných k odůvodnění, že se této osobě nezpřístupní podklad ve spise, zejména pokud se tyto zájmy týkají národní bezpečnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. června 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, body 54, 57 a 64 a citovaná judikatura).
- 51 Toto vyvažování však s ohledem na nezbytné dodržení článku 47 Listiny nemůže vést k tomu, že zbaví právo dotyčné osoby na obhajobu veškeré účinnosti a právo na opravný prostředek stanovené v čl. 45 odst. 3 směrnice 2013/32 jeho obsahu, zejména tím, že této osobě či případně jejímu poradci nebude sdělena alespoň podstata důvodů, na nichž je založeno rozhodnutí, které vůči ní bylo přijato (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. června 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, bod 65).
- 52 Uvedené vyvažování může naproti tomu vést k tomu, že určité skutečnosti obsažené ve spise nebudou dotyčné osobě sděleny, pokud by zpřístupnění těchto informací mohlo přímo a konkrétně ohrozit národní bezpečnost dotyčného členského státu, jelikož může mj. ohrozit život, zdraví či svobodu osob či odhalit metody vyšetřování vnitrostátních bezpečnostních orgánů a vážně tak narušit plnění budoucích úkolů těchto orgánů, respektive jim v tom zabránit (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. června 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, bod 66).
- 53 I když tedy čl. 23 odst. 1 druhý pododstavec směrnice 2013/32 opravňuje členské státy, zejména vyžaduje-li to národní bezpečnost, aby dotyčné osobě neposkytly přímý přístup k celému jejímu spisu, toto ustanovení nelze bez porušení zásady efektivity, práva na řádnou správu a práva na účinný opravný prostředek vykládat v tom smyslu, že umožňuje příslušným orgánům postavit

tuto osobu do situace, v níž by se ani ona, ani její poradce nemohli – v případě nutnosti v rámci zvláštního řízení, jehož cílem je ochrana národní bezpečnosti – skutečně seznámit s obsahem rozhodujících skutečností obsažených v tomto spise.

- 54 V této souvislosti je třeba konstatovat, že v případě, že zpřístupnění informací uvedených ve spise bylo omezeno z důvodu národní bezpečnosti, není dodržení práva dotyčné osoby na obhajobu dostatečně zajištěno možností této osoby získat za určitých podmínek povolení přístupu k těmto informacím, doprovázené úplným zákazem využít takto získané informace pro účely správního řízení nebo případného soudního řízení.
- 55 Z požadavků vyplývajících ze zásady dodržování práva na obhajobu, připomenutých v bodech 45 až 49 tohoto rozsudku, totiž vyplývá, že účelem práva na přístup k informacím založeným do spisu je umožnit dotyčné osobě, v případě potřeby prostřednictvím poradce, uplatnit před příslušnými orgány nebo soudy své stanovisko k těmto informacím a k jejich relevanci pro rozhodnutí, které bude vydáno nebo přijato.
- 56 Postup, který dotyčné osobě nebo jejímu poradci nabízí možnost přístupu k těmto informacím a současně jim zakazuje využít uvedené informace pro účely správního řízení nebo případného soudního řízení, tedy nepostačuje k ochraně práva této osoby na obhajobu, a nelze na něj nahlížet tak, že členskému státu umožňuje splnit povinnost stanovenou v čl. 23 odst. 1 druhém pododstavci písm. b) směrnice 2013/32.
- 57 Dále vzhledem k tomu, že z předkládacího rozhodnutí a z vyjádření maďarské vlády vyplývá, že právní úprava dotčená ve věci v původním řízení vychází z úvahy, že právo dotyčné osoby na obhajobu je dostatečně zaručeno možností příslušného soudu mít přístup ke spisu, je třeba zdůraznit, že taková možnost nemůže nahradit přístup dotyčné osoby nebo jejího poradce k informacím uvedeným v tomto spise.
- 58 Kromě skutečnosti, že tato možnost není použitelná v průběhu správního řízení, dodržování práva na obhajobu v této souvislosti neznamená, že příslušný soud má k dispozici všechny informace relevantní pro přijetí rozhodnutí, ale že dotyčná osoba, případně prostřednictvím poradce, může uplatnit své zájmy vyjádřením svého stanoviska k těmto informacím.
- 59 Toto posouzení podporuje i okolnost, že ze samotného znění čl. 23 odst. 1 druhého pododstavce směrnice 2013/32 vyplývá, že unijní normotvůrce měl za to, že přístup k informacím uvedeným ve spise pro příslušné soudy a zavedení postupů, které zaručí dodržování práva dotyčné osoby na obhajobu, představují dva odlišné a kumulativní požadavky.
- 60 S ohledem na všechny tyto skutečnosti je třeba na první a druhou otázku odpovědět tak, že čl. 23 odst. 1 směrnice 2013/32 ve spojení s čl. 45 odst. 4 této směrnice a s ohledem na obecnou zásadu unijního práva týkající se práva na řádnou správu a na článek 47 Listiny musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že pokud se rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu nebo o odnětí takové ochrany zakládá na informacích, jejichž zpřístupnění by ohrozilo národní bezpečnost dotčeného členského státu, dotyčná osoba nebo její poradce mohou mít přístup k těmto informacím pouze poté, co získají za tímto účelem povolení, není jim sdělena ani podstata důvodů, na nichž se taková rozhodnutí zakládají, a každopádně nesmějí použít informace, k nimž mohli mít přístup, pro účely správního nebo soudního řízení.

Ke třetí a čtvrté otázce

- 61 Podstatou třetí a čtvrté otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda čl. 14 odst. 4 písm. a) a čl. 17 odst. 1 písm. d) směrnice 2011/95, jakož i článek 4, čl. 10 odst. 2 a čl. 45 odstavce 1, 3 a 4 směrnice 2013/32, musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle níž v případě, že orgány odpovědné za specializované funkce související s národní bezpečností v neodůvodněném stanovisku konstatovaly, že osoba představuje ohrožení národní bezpečnosti, je rozhodující orgán na základě tohoto stanoviska systematicky povinen vyloučit poskytnutí doplňkové ochrany této osobě nebo jí odejmout mezinárodní ochranu, která byla uvedené osobě dříve udělena.
- 62 Zprv je třeba uvést, že směrnice 2013/32 stanoví, že členské státy svěřují zvláštní úlohu „rozhodujícímu orgánu“, který je v čl. 2 písm. f) této směrnice definován jako kvazisoudní nebo správní orgán členského státu příslušný k posuzování žádostí o mezinárodní ochranu a příslušný k přijímání rozhodnutí v prvním stupni v těchto případech.
- 63 Článek 4 odst. 1 první věta uvedené směrnice v této souvislosti stanoví, že členské státy určí pro všechna řízení rozhodující orgán příslušný k přiměřenému posuzování žádostí podle též směrnice.
- 64 Kromě toho z článku 45 směrnice 2013/32 vyplývá, že rozhodujícímu orgánu přísluší rozhodnout, zda je třeba mezinárodní ochranu odejmout.
- 65 Bod 16 odůvodnění této směrnice v tomto ohledu stanoví, že je důležité, aby rozhodnutí o všech žádostech o mezinárodní ochranu byla přijímána na základě skutkových okolností a v prvním stupni orgány, jejichž pracovníci mají patřičné znalosti nebo jejichž pracovníkům bylo poskytnuto potřebné školení v oblasti mezinárodní ochrany.
- 66 Za tímto účelem čl. 4 odst. 1 druhá věta uvedené směrnice vyžaduje, aby členské státy zajistily, aby měl tento orgán pro plnění svých úkolů podle uvedené směrnice k dispozici přiměřené prostředky, jakož i pracovníky s odpovídající kvalifikací. Článek 4 odst. 3 této směrnice tuto povinnost konkretizuje stanovením podrobnějších povinností, pokud jde o školení a znalosti těchto pracovníků.
- 67 Unijní normotvůrce si tak přál zaručit, aby posouzení žádosti o mezinárodní ochranu kvazisoudním nebo správním orgánem vybaveným specifickými prostředky a pracovníky specializovanými v dané oblasti bylo zásadní fází společných řízení uplatňovaných členskými státy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. července 2020, Addis, C-517/17, EU:C:2020:579, bod 61), přičemž takový orgán je rovněž příslušný rozhodnout, zda má být mezinárodní ochrana odňata.
- 68 I když je pravda, že čl. 4 odst. 2 směrnice 2013/32 opravňuje členské státy k tomu, aby stanovily, že určité taxativně vymezené funkce v oblasti mezinárodní ochrany mohou být svěřeny jinému orgánu, než je rozhodující orgán, je nutno konstatovat, že tyto funkce se nemohou vztahovat na posuzování žádostí o mezinárodní ochranu nebo odnětí této ochrany, které tedy musí být nutně svěřeny rozhodujícímu orgánu.
- 69 Z článku 10 odstavce 2 a 3 směrnice 2013/32 ostatně výslovně vyplývá, že řízení o posouzení žádosti o mezinárodní ochranu musí být vedeno rozhodujícím orgánem a končí po přiměřeném posouzení rozhodnutím přijatým tímto orgánem.

- 70 Pokud jde konkrétně o zohlednění případné hrozby pro národní bezpečnost, je třeba uvést, že čl. 14 odst. 4 písm. a) směrnice 2011/95 umožňuje členským státům odejmout postavení přiznané uprchlíkovi, jestliže existují dostatečné důvody k tomu, aby byl považován za nebezpečí pro bezpečnost členského státu, v němž se nachází.
- 71 Článek 17 odst. 1 písm. d) této směrnice stanoví, že státní příslušník třetí země je vyloučen z nároku na doplňkovou ochranu, existují-li vážné důvody se domnívat, že představuje nebezpečí pro společnost nebo pro bezpečnost členského státu, ve kterém se nachází.
- 72 Použití každého z těchto ustanovení předpokládá, že příslušný orgán v každém jednotlivém případě posoudí konkrétní skutečnosti, které jsou mu známy, aby určil, zda existují závažné důvody se domnívat, že situace dotyčné osoby, která jinak splňuje kritéria pro získání nebo ponechání mezinárodní ochrany, spadá pod některý z případů uvedených v uvedených ustanoveních (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 31. ledna 2017, Lounani, C-573/14, EU:C:2017:71, bod 72, a ze dne 13. září 2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, bod 55).
- 73 Toto posouzení je nedílnou součástí řízení o mezinárodní ochraně, které se provádí v souladu se směrnicemi 2011/95 a 2013/32 a které se v rozporu s tvrzením maďarské vlády nemůže omezit na posouzení potřeb mezinárodní ochrany dotyčné osoby.
- 74 Z definic pojmů „uprchlík“ a „osoba, která má nárok na podpůrnou ochranu“ uvedených v čl. 2 písm. d) a f) směrnice 2011/95 tak vyplývá, že se vztahují na osobu, která nejenže potřebuje mezinárodní ochranu, ale která mimoto nespadá do působnosti ustanovení o vyloučení uvedených v této směrnici.
- 75 Pouze rozhodujícímu orgánu tedy přísluší, aby pod soudní kontrolou posoudil všechny relevantní skutečnosti a okolnosti, včetně těch, které se týkají použití článků 14 a 17 směrnice 2011/95, přičemž po tomto posouzení vydá rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. ledna 2018, F, C-473/16, EU:C:2018:36, body 40 a 41).
- 76 Zadruhé je třeba zdůraznit, že podle čl. 11 odst. 2 směrnice 2013/32 platí, že v případě zamítnutí žádosti, pokud jde o postavení uprchlíka nebo status doplňkové ochrany, je rozhodnutí rozhodujícího orgánu odůvodněno po skutkové a právní stránce.
- 77 Stejně tak čl. 45 odst. 3 této směrnice stanoví, že rozhodnutí o odnětí mezinárodní ochrany musí obsahovat skutkové a právní odůvodnění, na nichž je rozhodnutí založeno.
- 78 V takových případech musí být důvody, které vedly příslušný orgán k přijetí jeho rozhodnutí, uvedeny v tomto rozhodnutí.
- 79 Z výše uvedených úvah týkajících se jak úlohy rozhodujícího orgánu, tak povinnosti uvést odůvodnění, již je tento orgán vázán, vyplývá, že se tento orgán nemůže platně omezit na provedení rozhodnutí přijatého jiným orgánem, které pro něj vyplývá z vnitrostátní právní úpravy, a přijmout pouze na tomto základě rozhodnutí o vyloučení z nároku na doplňkovou ochranu nebo o odnětí dříve přiznané mezinárodní ochrany.
- 80 Rozhodující orgán musí naopak disponovat všemi relevantními informacemi a s ohledem na tyto informace provést vlastní posouzení skutečností a okolností s cílem určit význam svého rozhodnutí a plně jej odůvodnit.

- 81 Ze znění čl. 14 odst. 4 písm. a) směrnice 2011/95 ostatně vyplývá, že tento orgán musí mít prostor pro uvážení při rozhodování, zda důvody týkající se bezpečnosti dotyčného členského státu musí či nemusí vést k odnětí postavení uprchlíka, což vylučuje, aby z konstatování existence hrozby pro tuto bezpečnost automaticky vyplývalo takové odnětí.
- 82 Výše uvedená konstatování zajisté nevylučují, že část informací použitých příslušným orgánem k provedení jeho posouzení může být poskytnuta orgány pověřenými specializovanými funkcemi souvisejícími s národní bezpečností, z vlastního podnětu nebo na žádost rozhodujícího orgánu. Navíc některé z těchto informací mohou případně podléhat režimu důvěrnosti v rámci vymezeném v čl. 23 odst. 1 směrnice 2013/32.
- 83 Rozsah těchto informací a jejich význam pro rozhodnutí, které má být přijato, však musí být s ohledem na specifické funkce rozhodujícího orgánu svobodně posouzen tímto orgánem, který proto nemůže být povinen spoléhat se na neodůvodněné stanovisko vydané orgány pověřenými specializovanými funkcemi souvisejícími s národní bezpečností na základě posouzení, jehož skutkový základ mu nebyl sdělen.
- 84 Vzhledem k tomu, že maďarská vláda tvrdí, že úloha přiznaná takovým orgánům spadá výlučně do pravomocí členských států na základě článků 72 a 73 SFEU, je třeba připomenout, že tato ustanovení nelze vykládat tak, že přiznávají členským státům pravomoc nepoužít ustanovení unijního práva na základě pouhého poukázání na tyto odpovědnosti, které mají za účelem zachování veřejného pořádku a ochrany vnitřní bezpečnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. července 2020, Stadt Frankfurt am Main, C-18/19, EU:C:2020:511, bod 29 a citovaná judikatura).
- 85 Tato vláda se přitom v tomto ohledu omezila na předložení obecných vyjádření, aniž prokázala, že zvláštní situace v Maďarsku by v určitých případech odůvodňovala omezení úlohy svěřené rozhodujícím orgánům.
- 86 V důsledku toho je třeba na třetí a čtvrtou otázku odpovědět tak, že čl. 4 odstavce 1 a 2, čl. 10 odstavce 2 a 3, čl. 11 odst. 2, jakož i čl. 45 odst. 3 směrnice 2013/32 ve spojení s čl. 14 odst. 4 písm. a) a čl. 17 odst. 1 písm. d) směrnice 2011/95 musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle níž v případě, že orgány odpovědné za specializované funkce související s národní bezpečností v neodůvodněném stanovisku konstatovaly, že osoba představuje ohrožení národní bezpečnosti, je rozhodující orgán na základě tohoto stanoviska systematicky povinen vyloučit poskytnutí doplňkové ochrany této osobě nebo jí odejmout mezinárodní ochranu, která byla uvedené osobě dříve udělena.

K páté otázce

- 87 Podstatou páté otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 17 odst. 1 písm. b) směrnice 2011/95 musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby byl žadatel podle tohoto ustanovení vyloučen z nároku na doplňkovou ochranu na základě odsouzení v trestním řízení, které již bylo příslušným orgánům známo, pokud tyto orgány tomuto žadateli v předchozím řízení přiznaly postavení uprchlíka, které mu bylo následně odňato.
- 88 Článek 17 odst. 1 písm. b) směrnice 2011/95 stanoví, že státní příslušník třetí země je vyloučen z nároku na doplňkovou ochranu, existují-li vážné důvody se domnívat, že se dopustil vážného zločinu.

- 89 Vzhledem k tomu, že důvod pro vyloučení z doplňkové ochrany stanovený v tomto ustanovení se obecně vztahuje na vážný zločin, není omezen ani geograficky ani časově ani stran povahy dotčených trestných činů [rozsudky ze dne 13. září 2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, bod 47, a ze dne 2. dubna 2020, Komise v. Polsko, Maďarsko a Česká republika (Dočasný mechanismus relokace žadatelů o mezinárodní ochranu), C-715/17, C-718/17 a C-719/17, EU:C:2020:257, bod 155].
- 90 Článek 17 odst. 1 písm. b) směrnice 2011/95 tudíž v žádném případě nestanoví, že vážný zločin, na který se vztahuje, musel být spáchán v nedávné době nebo že v případě, že žadatel postupně zahájil několik řízení o mezinárodní ochraně, nemůže být vážný zločin, který nebyl považován za důvod pro uplatnění ustanovení o vyloučení během prvního řízení, následně zohledněn. Naopak použití výrazu „je vyloučen“ v tomto ustanovení znamená, že rozhodující orgán nemá prostor pro uvážení, jakmile zjistí, že se dotyčná osoba dopustila vážného zločinu.
- 91 Ani z dalších ustanovení směrnic 2011/95 nebo 2013/32 nevyplývá, že by rozhodující orgán byl po odnětí postavení uprchlíka do budoucna vázán posouzeními provedenými v souvislosti s uplatněním ustanovení o vyloučení během řízení, které vedlo k přiznání tohoto postavení.
- 92 Příslušný orgán dotyčného členského státu ovšem může použít důvod pro vyloučení stanovený v čl. 17 odst. 1 písm. b) směrnice 2011/95, který se týká situace, kdy se žadatel o mezinárodní ochranu dopustil vážného zločinu, teprve poté, až v každém jednotlivém případě posoudí jemu známé konkrétní skutečnosti, aby mohl určit, zda existují závažné důvody se domnívat, že činy spáchané dotyčnou osobou, která jinak splňuje kritéria pro získání požadovaného statusu, spadají pod tento důvod pro vyloučení, přičemž posouzení závažnosti dotčeného trestného činu vyžaduje úplnou analýzu všech okolností daného jednotlivého případu [rozsudek ze dne 2. dubna 2020, Komise v. Polsko, Maďarsko a Česká republika (Dočasný mechanismus relokace žadatelů o mezinárodní ochranu), C-715/17, C-718/17 a C-719/17, EU:C:2020:257, bod 154].
- 93 Na pátou otázku je tedy třeba odpovědět tak, že čl. 17 odst. 1 písm. b) směrnice 2011/95 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby byl žadatel podle tohoto ustanovení vyloučen z nároku na doplňkovou ochranu na základě odsouzení v trestním řízení, které již bylo příslušným orgánům známo, když tyto orgány tomuto žadateli v předchozím řízení přiznaly postavení uprchlíka, které mu bylo následně odňato.

K nákladům řízení

- 94 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 23 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany ve spojení s čl. 45 odst. 4 této směrnice a s ohledem na obecnou zásadu unijního práva týkající se práva na řádnou správu a na článek 47 Listiny základních práv Evropské unie**

musí být vykládán v tom smyslu, že

brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že pokud se rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu nebo o odnětí takové ochrany zakládá na informacích, jejichž zpřístupnění by ohrozilo národní bezpečnost dotčeného členského státu, dotyčná osoba nebo její poradce mohou mít přístup k těmto informacím pouze poté, co získají za tímto účelem povolení, není jim sdělena ani podstata důvodů, na nichž se taková rozhodnutí zakládají, a každopádně nesmějí použít informace, k nimž mohli mít přístup, pro účely správního nebo soudního řízení.

- 2) Článek 4 odst. 1 a 2, čl. 10 odst. 2 a 3, čl. 11 odst. 2, jakož i čl. 45 odst. 3 směrnice 2013/32 ve spojení s čl. 14 odst. 4 písm. a) a čl. 17 odst. 1 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany,**

musí být vykládán v tom smyslu, že

brání vnitrostátní právní úpravě, podle níž v případě, že orgány odpovědné za specializované funkce související s národní bezpečností v neodůvodněném stanovisku konstatovaly, že osoba představuje ohrožení národní bezpečnosti, je rozhodující orgán na základě tohoto stanoviska systematicky povinen vyloučit poskytnutí doplňkové ochrany této osobě nebo jí odejmout mezinárodní ochranu, která byla uvedené osobě dříve udělena.

- 3) Článek 17 odst. 1 písm. b) směrnice 2011/95**

musí být vykládán v tom smyslu, že

nebrání tomu, aby byl žadatel podle tohoto ustanovení vyloučen z nároku na doplňkovou ochranu na základě odsouzení v trestním řízení, které již bylo příslušným orgánům známo, když tyto orgány tomuto žadateli v předchozím řízení přiznaly postavení uprchlíka, které mu bylo následně odňato.

Podpisy.